

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สามขา อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างตามภารกิจและประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 269 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยการคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (บุญชม ศรีสะอาด.2545:41 – 42) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 161 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ยอมให้เกิดขึ้นร้อยละ 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร ขนาดตัวอย่าง } n = \frac{269}{1 + 269 \times 0.05^2} = 160.98$$

เพื่อให้เป็นไปตามหลักสถิติการวิจัย ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างให้เป็น 161 คน และคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายไปทุกตำแหน่ง แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	คุณลักษณะของตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล	53	32
2	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามขา	36	21
3	ประชาชนหมู่บ้าน	180	108
รวม		269	161

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การเลือกสุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากประชากรทั้งหมดให้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน จึงใช้วิธีการเขียนชื่อประชากรทั้งหมดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขาตามคุณลักษณะของตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานจำนวน 3 กลุ่ม แล้วจับฉลากชื่อครั้งละ 1 ใบจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จึงให้ประชากรที่จับได้ทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูฉิมรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบสอบถามจำนวนรายการ (Check Lists) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูฉิมรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert five rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45) จำแนกออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามหลัก
 ธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการ
 ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และแนวคิดทฤษฎีการดำเนินงานตาม
 หลักธรรมชาติ

2.2.2 ร่างแบบสอบถามโดยนำข้อมูล จากข้อ 2.1 มาสร้างแบบสอบถามให้
 ครอบคลุมรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบในการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงาน
 ตามหลักธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด
 กาฬสินธุ์ จำนวน 6 ด้าน ปรับปรุงมาจาก พระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550)

2.2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแก้ไข
 เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน
 ตรวจสอบข้อคำถามโดยใช้วิธีการหาค่าความสอดคล้องแบบ IOC และการหาค่าความตรงเชิง
 เนื้อหา การตรวจจะเป็นลักษณะการพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ เหมาะสม ไม่เหมาะสม และ
 ไม่แน่ใจ โดยพิจารณาข้อคำถามนั้น ๆ วัดได้ตรงหรือสอดคล้องกับนิยามหรือไม่ พร้อมกับมี
 ช่องว่างให้กรอกคำเสนอทั้งในรายชื่อ รายด้าน และรวมทั้งฉบับ ใช้วิธีการกำหนดเป็นคะแนน
 ถ้าเห็นด้วย ให้ค่า = 1 , ไม่เห็นด้วย ให้ค่า = -1 และ ไม่แน่ใจ ให้ค่า = 0 แล้วนำผลการตรวจไป
 พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร $IOC = R/N$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.3.2 ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) นายชัยวัฒน์ คลวาส น.บ. (นิติศาสตร์) ตำแหน่ง ท้องถิ่นอำเภอห้วยผึ้ง
 จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นางจีราพร ประดับคำ ค.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
 โรงเรียนชุมชนหม่อมพันพิทยาสรรพ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นายอมร มะลาศรี กศ.ม. (การวัดผลประเมินผล) ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดผลประเมินผล

2.3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้จากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้ง

2.3.4 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป ไปทดลอง (Try out) ใ้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในองค์การบริหารส่วนตำบล นาขาม อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีคุณสมบัติอย่างเดียวกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขาตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยได้นำส่งหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพร้อมแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากหัวหน้าหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลสามขา ประสานงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขาตอบแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจนครบส่งคืนผู้วิจัยตามจำนวนที่นำส่ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ปรากฏว่าสมบูรณ์และถูกต้องทุกฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายชื่อตามเกณฑ์ค่าคะแนนที่กำหนดไว้ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 99) ดังนี้

ระดับการดำเนินงานในมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับการดำเนินงานในมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการดำเนินงานในปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการดำเนินงานในน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการดำเนินงานในน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐานใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

5.2 สถิติวัดระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา จำแนกตามกลุ่มระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ F-test (One -Way ANOVA) ผู้วิจัยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 หากพบความแตกต่างก็จะเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD. (lest Significant Different) ของฟิชเชอร์

5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และอภิปรายในเชิงพรรณนา